

## **Izvedbeni plan i program realizacije ekskurzije učenika IX razreda u šk. 2026/2027. g.**

Odgojno-obrazovni ciljevi su raznovrsni i složeni, u društvenom pogledu su prioritetni i veoma odgovorni, a dijele se na: opće (odgojne, obrazovne i funkcionalne) i posebne.

Odgojni ciljevi se odnose na sticanje vrlina i pozitivnih navika, na razvijanje valjanih moralnih shvatanja i usvajanja kulturnog ponašanja, a prvenstveno utječu na voljnu aktivnost učenika, snaže je vrlinama i usmjeravaju prema društveno korisnim djelatnostima i plemenitom postupanju.

Obrazovni ciljevi se ostvaruju usvajanjem svih onih sadržaja oblika odgojno-obrazovnog rada, koji zahtijevaju izučavanje, razumjevanje i pamćenje, a odnose se na stjecanje znanja pomoću raznih metoda i podsticanja slobodnih aktivnosti učenika.

Odgojni i obrazovni ciljevi se međusobno uslovljavaju i zajednički ostvaruju. Odgoj ima vnažnu obrazovnu funkciju, a obrazovanje značajnu odgojnu funkciju.

### 1. Odgojni ciljevi ekskurzije su:

- Nova saznanja
- Pozitivne životne i radne navike
- Pravila lijepog ponašanja
- Socijalizacija učenika
- Uvažavanje i tolerancija različitosti
- Pozitivan odnos prema prirodnim ljepotama i ekološkim navikama
- Pozitivan odnos prema kulturno historijskom naslijeđu Bosne i Hercegovine
- Histrijskom i prirodnom naslijeđu Bosne i Hercegovine
- Razvoj patriotizma i ljubavi prema domovini
- Razvoj zdravih životnih navika
- Značaj fizičkih aktivnosti i boravka u prirodi za zdrav način života
- Razvoj samopouzdanja i ispravnog sazrijevanja i samostalnosti učenika

### 2. Obrazovni ciljevi su:

- Usvajanje novih sadržaja odgojno-obrazovnog rada kroz direktno proučavanje i upoznavanje sa prirodnim, historijskim, kulturnim, vjerskim i običajnim ljepotama Bosne i Hercegovine i susjedne Republike Hrvatske;
- Razvoj pravilnog odnosa prema tradiciji i očuvanju iste kroz posjete spomenicima iz daleke historije;
- Upoznavanja historije, značaja i snage Bosne i Hercegovine tokom i nakon Drugog svjetskog rata;
- Uočavanje specifičnosti dijalekata u našoj zemlji i susjednoj RH.;

- Praktično upoznavanje i širenje ranijih spoznaja o prirodnim ljepotama i bogatstvima Bosne i Hercegovine i susjedne zemlje R Hrvatske ;
- Utjecaj prirodnih, historijskih i kulturnih odlika na razvoj likovne umjetnosti;
- Razmjena iskustava i spoznaja učenika sa vršnjacima unutar određene ciljne grupe;
- Animiranje slobodnih aktivnosti učenika u širenju obrazovnih i spoznajnih činjenica o ljepotama Bosne i Hercegovine i Jadranske obale.

Funkcionalni, odnosno praktični ciljevi obuhvataju umijeće sposobnosti radnih navika i iskustva koja se mogu primijeniti u neposrednoj životnoj praksi i ogledaju se kroz posebne zadatke da kod učenika razvijaju moć zapažanja i upoređivanja, zaključivanja i dokazivanja, apstrakcije i konkretizacije, analize i sinteze s namjerom da se kod učenika probudi smisao za uviđanje bitnih detalja i odnosa, uzročno posljedičnih veza i funkcija, da se pojača i radoznalost, istraživački duh, mašta i kritičnost, razvijanje voljne stvaralačke aktivnosti učenika. Funkcionalni ciljevi su bitan uslov za postizanje obrazovnih i odgojnih ciljeva.

### 3. Funkcionalni ciljevi su:

- Stjecanje pozitivnih iskustava i navika kod učenika
- Razvijanje ispravnog zapažanja i upoznavanja kod učenika
- Razvijanje ispravnog uviđanja važnih detalja kod učenika
- Uočavanje uzročno – posljedičnih veza i odnosa između prirodnih, društvenih, kulturnih i svakodnevnih životnih komponenti
- Razvoj istraživačkog duha, mašte, kreativnosti, kritičnosti, stvaralačke aktivnosti i spoznaja kod učenika.

### 4. Specifični ciljevi su:

- Direktno upoznavanje sa prirodnim i društvenim pojavama i odnosima
- Upoznavanje prirodnih, društvenih, kulturnih i historijskih pojava i znamenitosti, te njihovo upoređivanje sa historijom i geografijom rodnog grada
- Upoznavanje sa obrazovnim, privrednim i običajnim znamenitostima pojedinih područja Bosne i Hercegovine i R Hrvatske
- Posjete i upoznavanja prirodnih i kulturno – historijskih spomenika
- Zdravstveni, sportski, rekreativni, sociološki i psihološki razvoj učenika.

## ZADACI EKSKURZIJE

Zadaci predstavljaju konkretizaciju ciljeva.

### 1. Opći zadaci su:

- Stjecanje novog znanja, vještina i navika
- Svestrani odgoj i obrazovanje
- Fizički i psihički razvoj učenika.

### 2. Specifični zadaci su:

- Proučavanje kulturno – historijskih spomenika u regionu Hercegovine i Dalmacije
- Proučavanje prirodnih ljepota
- Upoznavanje specifičnosti života i rada stanovništva pojedinih područja Bosne i Hercegovine te Republike Hrvatske (s obzirom na reljef, klimu, tlo, biljni i životinjski svijet, privredu i naselja)

- Razvijanje pozitivnog odnosa prema prirodnim, kulturnim i historijskim vrijednostima inasleđu
- Razvoj pozitivnih socijalnih, zdravstvenih i sportskih potreba i navika.

Ciljeve treba konkretizovati kroz sljedeće zadatke:

- upoznavanje načina života i rada stanovnika pojedinih krajeva;
- razvijanje pozitivnog odnosa prema kulturnim i estetskim vrijednostima;
- razvijanje pozitivnih socijalnih odnosa;
- podsticanje i ispoljavanje pozitivnih emocionalnih doživljaja.

Ekskurzijom kroz Bosnu i Hercegovinu i Republiku Hrvatsku učenici će se upoznati sa prirodno-geografskim obilježjima i historijskim znamenitostima, te steći znanje o kulturnom nasljeđu kroz posjete spomenicima svjetske baštine.

Ovakvo putovanje će svakako pozitivno djelovati na socio-psihički razvoj učenika.

#### **a) Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljeni zadaci ostvaruju**

Sadržaj odgojno-obrazovnog rada predstavlja solidnu osnovu za jake podstreke za ostavriavanje ciljeva s područja moralnog, radnog, intelektualnog, estetskog odgoja.

Steći će znanje iz više nastavnih oblasti kao što su: historija, geografija, bosanski jezika, biologija i umjetnost.

Ekskurziju odlikuje istraživački karakter i objedinjavanje mnoštva organizacionih i metodičkih radnji. To podrazumjeva dobru pripremljenost učenika i nastavnika, posebno na području motivacije da se što više zapazi, sazna, zabilježi i upamti.

Odgojno-obrazovna svrha ekskurzije ogleda se u neposrednom opažanju i potpunom doživljaju stvarnosti i na taj način se stječu dublja i trajnija znanja, te ublažavaju negativne posljedice verbalističke nastave.

#### **b) Nosioci realizacije predviđenih aktivnosti**

Nosioci realizacije svih aktivnosti su direktorica Aida Karić, te razrednici Almira Modrić i Leana Omerović, kao i predstavnik turističke agencije. Za vođu puta se određuje razrednica IX 1 Almira Modrić.

Ekskurzija mora zadovoljiti minimalne zahtjeve putovanja. Te zahtjeve treba obezbijediti kroz sveobuhvatnu stručnu i tehničku pripremu, a sve u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo od 29.8.2024. godine.

Posebnu pažnju treba obratiti na bezbjednost kao nezaobilazan zahtjev u organizaciji i realizaciji, a podrazumijeva poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku organizacije i realizacije. U tu svrhu treba posebno naglasiti sve odredbe Etičkog kodeksa kojih se moraju podržavati svi učesnici u ekskurziji.

#### **d) Planirani obuhvat učenika**

Provedenom anketom za učešće u ekskurziji izjasnilo se 34 učenika i njihovih roditelja. Roditelji će prije putovanja dostaviti Izjave/Saglasnost roditelja za putovanje, odnosno odlazak na ekskurziju.

#### **e) Dužina trajanja**

Ekskurzija će trajati ukupno 3 dana. (dva puna pansiona)

Ekskurzija bi se trebala obaviti u terminu -druga polovina mjeseca septembra 2026.godine.

## **f) Planirani putni pravci i planirana destinacija**

Planirani putni pravci:

1. Dan: Polazak: Semizovac– Konjic „Titov bunker“- Počitelj- Zaoštrog
2. Dan: Zaoštrog- Split – NP Krka
3. Dan: Povratak: Zaoštrog - Buna - Sarajevo

## **OPERATIVNI PROGRAM EKSKURZIJE**

### **1. DAN**

- Polazak u jutarnjim satima iz Semizovca, ispred škole,
- Vožnja prema Konjicu, obilazak Titovog bunkera
- Nastavak putovanja prema Mostaru, obilazak Mostara
- dolazak u Zaoštrog u kasno poslijepodne
- Prijava u hotel
- večera, zabava
- odlazak na spavanje.

### **2. DAN**

- doručak,
- Izlet u Split i razgledanje grada sa pratiocem grupe: Dioklecijanova palata, Dioklecijanovi podrumi, Jupiterov hram, Narodni trg u Splitu, Peristil, Sfinga na Peristilu, Prokurative, Srebrna vrata u Splitu, Zlatna vrata, Vodni trg, Splitska katedrala, splitska riva.
- -ručak u Splitu
- -Odlazak u posjetu Nacionalnom parku KRKA poznat po velikom broju jezera i slapova. Ime je dobio po rijeci Krki koja je dio parka. Nacionalni park se nalazi samo par kilometara sjeveroistočno od grada Šibenika. Obuhvaća područje uz rijeku Krku koja izvire u podnožju planine Dinare kod Knina, teče kroz kanjon dug 75 km, protječe kroz Prokljansko jezero, te utječe u Šibenski zaljev. Prostire na 142 kvadratna kilometra, od kojih 25,6 kvadratnih kilometara čini vodena površina. Rijeka Krka danas ima 7 sedrenih slapova i njene ljepote predstavljaju prirodni fenomen.
- večera, disco i odlazak na spavanje.

### **3. DAN**

- doručak,
  - Odjava iz hotela
  - Polazak prema Blagaju gdje idemo posjetiti Tekiju na vrelu Bune. Tekija na vrelu Bune u Blagaju predstavlja značajan spomenik kulture iz ranog turskog doba u Bosni i Hercegovini.
  - Ručak u Blagaju. Slobodno vrijeme.
  - Povratak prema Sarajevu.
  - Pauza po potrebi u Konjicu
  - dolazak u Semizovac u večernjim satima.
-

## Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga

### Minimalni zahtjevi putovanja:

Putovanje zauzima značajno mjesto u realizaciji ekskurzije, te je u tom smislu postoji obaveza se obezbijede uslovi za sigurno i udobno putovanje učesnika ekskurzije. Sigurno putovanje, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo ona prijevozna sredstva (vlastita prevozna sredstva ili prijevozna sredstva u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrirana za obavljanje djelatnosti prijevoza putnika) u kojima su putnici i prtljage osigurani (putničko i zdravstveno osiguranje). Pri realizaciji putovanja moraju se koristiti autobusi odgovarajuće starosti, tehnički ispravni i pregledani, pod uslovom da njima upravljaju lica, koja ispunjavaju zahtjeve u pogledu profesionalne obučenosti i kompetentnosti i za koja Agencija školi dostavipisane dokaze o psihofizičkoj sposobnosti za upravljanje autobusom (tahografske trake za prethodna dva dana), za vozače koji su angažirane za prijevoz učesnika ekskurzije. Zahtjevi upogledu starosti autobusa (kao najčešće korištenog sredstva za prijevoz učenika) su za putovanje izvan Bosne i Hercegovine moraju se koristiti autobusi koji nisu stariji od deset godina. Zahtjevi u pogledu tehničke ispravnosti autobusa podrazumijevaju obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanihdokaza o, tehničkim pregledima autobusa koji se koriste za putovanje (redovni tehnički preglediu posljednjih šest mjeseci i tehnički pregled obavljen ne ranije od pet dana prije putovanja). Zahtjevi u pogledu udobnosti podrazumijevaju obavezu Agencije i škole da osiguraju potrebanbroj sjedišta u autobusu ili putničkom motornom vozilu.

Direktor ima obavezu obustave početka putovanja, ako nisu ispunjeni svi uslovi u skladu sa ovim pravilnikom, te ako utvrdi da prijevozno sredstvo nema dokaze o ispunjavanju navedenih uslova u pogledu tehničke ispravnosti, potrebnog broja sjedišta i odgovarajuće udobnosti, kao i u slučaju kada je očigledno da je vozač u takvom psiho-fizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (alkoholiziranost, umor, bolest, djelovanje opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje) o čemu će obavijestiti odgovorno lice Agencije, Ministarstvo obrazovanja i nauke i nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova.

## Minimalni zahtjevi pri pružanju ugostiteljskih usluga:

Ugostiteljske usluge u realizaciji ekskurzije predstavljaju bitan segment za kvalitetnu realizaciju, te je, u tom smislu, obaveza škole da, prilikom ugovaranja putovanja upravlja eventualnim rizicima smještaja odnosno prehrane, te obezbijedi uslove za siguran i udoban boravak i prehranu učesnika. Ugostiteljske podrazumijevaju usluge pravnih lica (koji ispunjavaju uslove za bavljenje ugostiteljskom djelatnošću) u svrhu pripremanja hrane i pružanje usluga prehrane, pripremanje i posluživanje pića i napitaka u objektu i izvan objekta, te pružanja smještaja u objektima na način predviđen zakonom i propisima koji uređuju tu oblast.

Siguran boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da koristi samo one smještajne i ugostiteljske objekte koji zadovoljavaju određene standarde u smislu kvaliteta usluga smještaja, prehrane i posluživanja napitaka, sa posebnim osvrtom na visok kvaliteta ispunjenosti sanitarno-higijenskih i zdravstvenih zahtjeva u pogledu pripremanja hrane i napitaka i smještajnih sadržaja. Ugodan boravak, podrazumijeva obavezu Agencije da osigura, te pravo i obavezu škole da zahtijeva, prije realizacije putovanja dostavljanje pisanih dokaza o kvalitetu smještajnih i ugostiteljskih usluga objekata (kategorizacija objekta), u kojima je planiran smještaj i ishrana učesnika (posluživanje hrane/napitaka u objektu i u prijevoznom sredstvu), u toku realizacije određenog oblika odgojno-obrazovnog rada.

Učenici ne mogu biti posjetioci objekata i ustanova, te korisnici smještajnih i ugostiteljskih objekata koji u svojim sadržajima nude usluge suprotne načelima i ciljevima odgojno-obrazovnog rada (učenici ne mogu biti posjetioci predstava odnosno korisnici usluga smještajnih/ugostiteljskih objekata koji prikazuju/pružaju sadržaje neprimjerene uzrastu odnosno psiho-fizičkom razvoju djeteta/učenika).

Škola je obavezna, prilikom ugovaranja, zahtijevati od Agencije da osigura postupanje odgovornih lica u smještajnim i ugostiteljskim objektima (u svim oblicima odgojno-obrazovnog rada koji uključuju pružanje tih usluga) u smislu zabrane posluživanja alkoholnih pića i drugih opijata učesnicima, te posjete sobama drugih lica koja se ne nalaze na spisku učesnika (spisak dostavlja Agencija i škola) određenog oblika odgojno-obrazovnog rada.

Bezbjednosni aspekti boravka ogledaju se i u obavezi Agencije da, svim učesnicima ekskurzije ili studijske posjete koja se realizuje u inostranstvu, izda odgovarajuću iskaznicu koja obavezno sadrži naziv i obilježje naše države, ime i prezime učesnika, naziv škole, podatake o smještaju (naziv i adresa hotela), te ime i kontakt telefon predstavnika Agencije. Učesnici tih oblika odgojno-obrazovnog rada, obavezni su da sve vrijeme boravka u inostranstvu nose iskaznicu sa sobom, istaknutu na vidnom mjestu.



## g) Odredbe o upravljanju rizicima realizacije

Imajući u vidu činjenicu da je odgojno-obrazovni rad složen proces, planski organizovan i vođen, u kojem učesnici usvajaju znanja, stiču vještine i navike, psihički se razvijaju i svestrano se odgajaju, škola je obavezna preventivno postupati preduzimanjem niza sigurnosnih mjera kako bi povećan rizik, kao bitna karakteristika ekskurzije, bio sveden na razmnu mjeru, odnosno minimum.

Preventivno postupanje predstavlja niz planskih aktivnosti usmjerenih na povećanje sigurnosti svih sudionika uključenih u ekskurziju, a ogleda se u:

- pravovremenom upoznavanju roditelja / staratelja učenika sa ekskurzijom koja je planirana Godišnjim programom rada škole;
- pribavljanjem pismene saglasnosti roditelja / staratelja kojim se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika u ekskurziji;
- planskom upoznavanju učenika i roditelja / staratelja sa etičkim kodeksom (društveno prihvatljiva pravila ponašanja), na časovima odjeljenske zajednice, odnosno na roditeljskim sastancima;
- upoznavanju učenika sa pravilima sigurnosti i zaštite od socijalno neprihvatljivih oblika ponašanja, diskriminacije, neprijateljstva i svih oblika nasilja sa posebnim osvrtom na vršnjačko nasilje;
- zaštitnim mjerama od odlaska učesnika na neprikladna mjesta;
- edukaciji učenika sa ciljem aktivnog doprinosa učenika u procesu realizacije ekskurzije;
- obavezi škole da pored vođe putovanja, odredi i po jednog pratioca zaposlenika škole na svakih najmanje 15, a najviše 20 učenika;
- obavezi roditelja/staratelja da blagovremeno upoznaju nosioce aktivnosti organizacije i realizacije ekskurzije o zdravstvenom stanju i sklonostima njihove djece, odnosno učenika;
- obavezi škole i Agencije da osiguraju visok kvalitet usluga prijevoza, smještaja, ishrane te drugih usluga u sklopu turističkog paket/aranžmana;
- obavezi sa svim učesnicima ugovori putničko i zdravstveno osiguranje, i
- obavezi upoznavanja svih sudionika sa preporukama Ministarstva zdravstva o postupanju u slučajevima da dođe do razboljevanja učesnika u toku putovanja i boravka u turističkom mjestu.

## **h) Tehnička realizacija**

Tehnička priprema podrazumjeva radnje organizacije i realizacije, a naročito:  
odabir najpovoljnije ponude, stalne konsultacije sa roditeljima koji finansiraju ekskurziju;  
usaglašavanje Izvedbenog plana i programa sa cijenama Agencije, programomputovanja, te opće uslove putovanja;  
usaglašavanje programa putovanja i općih uslova putovanja sa Zakonom oturističkoj djelatnosti, Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti i odredbama Pravilnika o organizaciji i realizaciji ekskurzije;  
konsultacije sa ciljem potpune ukjučenosti i obaviještenosti roditelja o svimponuđenim sadržajima, posebno u smislu izbora mjesta realizacije i kompletnog aranžmana;  
utvrđivanje i upoznavanjem sa vremenskim okvirom, odnosno terminima(polazak, dolazak, boravak, povratak);  
vremenski okvir odgovornosti nosioca aktivnosti, Agencije i zaposlenika školeuključenih u realizaciju ekskurzije;  
prikupljanje podataka o organizaciji, kategorijama i uslovima smještaja, vrsti ikvalitetu vozila za prijevoz učenika, kvalitetu uslugu turističkog vodiča i drugih lica koja će tumačiti planirane odgojno-obrazovne sadržaje;  
aktivnosti usmjerene na prikupljanje dokumentacije neophodne za putovanje(pasoši, police putničkog i zdravstvenog osiguranja, te razne potvrde i druga dokumentacija za realizaciju turističkog paket/aranžmana);  
poduzimanje sigurnosnih mjera i upravljanje rizicima u postupku realizacije oblikaodgojno-obrazovnog rada;  
ažuriranje pisane dokumentacije koja obuhvata sve pojedinačne akte nastale upostupku obaviještavanja roditelja o ovim oblicima odgojno-obrazovnog rada, te pismene saglasnosti roditelja kojom se prihvataju opći uslovi putovanja, program putovanja i daje saglasnost za učešće učenika; i druge obaveze, uvažavajući specifičnost ekskurzije.

## **i) Način finansiranja po kategorijama učenika**

Roditelji obezbjeđuju sredstva za finansiranje učešća svoje djece/učenika, koja podrazumjevaju sve troškove neophodne za učešće u ekskurziji, kao i troškove koji podrazumjevaju naknadu štete prouzrokovane nemaranim ponašanjem učenika. Sredstva osigurana donacijom od fizičkih i pravnih lica koriste se isključivo za sufinansiranje učenika lošijeg materijalnog stanja.

## **j) Ostalo**

Tokom realizacije ekskurzije posbnu pažnju treba obratiti na:

- informisanje roditelja;
- dnevnik rada;
- evidentiranje bitnih podataka.

Po završenoj ekskurziji, na prvoj narednoj sjednici Nastavničkog vijeća, vođa ekskurzije će podnijeti izvještaj o realizaciji ekskurzije.

Evaluacija ekskurzije izvršit će se u skladu sa čl. 68. Pravilnika o organizaciji i realizaciji izleta, studijskih posjeta, ekskurzija, kampovanja/logorovanja, društveno-korisnog rada, škole u prirodi i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada u osnovnoj i srednoj školi, izdatog od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo od 29.8 2024. godine.

Za sve ostalne, eventualne, situacije koje nisu navedene u ovom Izvedbenom planu i programu primjenjivati će se odredbe već pomenutog Pravilnika, pri čemu će se posebna pažnja posvetiti na prava i obaveze organa i tijela škole, roditelja /staratelja, učenika, te prava i obaveze Agencije.

U svakom slučaju, ekskurzija se organizuje i realizuje u najboljem interesu učenika.

Plan i program sačinili:

1. Almira Modrić
2. Leana Omerović

Semizovac: 20.01.2026. godine  
Broj: 01-655/26

Direktorica škole:  
Aida Karić

## Sadržaj

a	Odgojno-obrazovni ciljevi i zadaci	Stranica 1
b	Sadržaj, metode i sredstva kojima se postavljeni zadaci realizuju	Stranica 3
c	Nosioci realizacije predviđenih aktivnosti	Stranica 3
d	Planirani obuhvat učenika	Stranica 3
e	Dužina trajanja	Stranica 3
f	Planirani putni pravci	Stranica 4
g	Opis prijevoza, ugostiteljskih usluga i drugih usluga	Stranica 5
h	Odredbe o upravljanju rizicima	Stranica 6
i	Planiranje cijena usluge, odnosno finansijski okvir	Stranica 7
j	Tehnička realizacija	Stranica 7
k	Način finansiranja po kategorijama	Stranica 7
l	Ostalo	Stranica 8